

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.II.793/2022/10.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Harangozó Attila, a tanács elnöke
Dr. Somogyi Gábor, előadó bíró
Dr. Demeter Zsuzsanna, bíró
Dr. Metzing Márton, bíró
Dr. Boros Tibor, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2023. január 12.
Az ügy tárgya: becsületsértés vétsége és más bűncselekmények
Terhelt: I. rendű
Elsőfok: Lenti Járásbíróság, 1.B.24/2020/25., ítélet, tárgyalás, 2021. szeptember 15.
Másodfok: Zalaegerszegi Törvényszék, Bf.250/2021/4., ítélet, nyilvános ülés, 2021. december 7.
Harmadfok: -
Az indítvány előterjesztője: az I. rendű terhelt védője
Az indítvány iránya: hatályon kívül helyezésre

Rendelkező rész

A Kúria a becsületsértés vétsége és más bűncselekmények miatt I. rendű terhelt és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben az I. rendű terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Lenti Járásbíróság 1.B.24/2020/25. számú és a Zalaegerszegi Törvényszék mint másodfokú bíróság Bf.250/2021/4. számú ítéletét az I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] **I.** A Lenti Járásbíróság a 2021. szeptember 15. napján kihirdetett 1.B.24/2020/25. számú ítéletével az I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki 4 rendbeli becsületsértés vétségében [Btk. 227. § (1) bekezdés a) pont], garázdaság vétségében [Btk. 339. § (1) bekezdés] és testi sértés vétségében [Btk. 164. § (1) és (2) bekezdés]. Ezért a terheltet – halmazati büntetésül, mint többszörös visszaesőt – 2 évi szabadságvesztésre és 2 évi közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtásának fokozatát fegyházban állapította meg azzal, hogy a terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható.

[2] Az ítélet ellen az I. rendű terhelt által bejelentett fellebbezést elbírálv a Zalaegerszegi Törvényszék a 2021. december 7-én kelt Bf.250/2021/4. számú ítéletével a szabadságvesztés tartamát 1 év 6 hónapra enyhítette, azt börtönben rendelte végrehajtani és úgy rendelkezett, hogy abból a terhelt legkorábban a büntetés háromnegyed részének kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. Egyebekben azonban az elsőfokú ítéletet az I. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.

[3] **II.** A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, melyben annak a törvény szerinti okát (Be. 649. §) nem jelölte meg; tartalma szerint eljárási szabálysértést kifogásolt és a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezését, valamint a másodfokú bíróság új eljárás lefolytatására való utasítását kérte.

[4] Indokolásában utalt arra, hogy a másodfokú bíróság a terhelt fellebbezését nyilvános ülésen bírálta el, amit 2021. december 7. napjára tűzött ki és tartott meg. A terhelt ugyanakkor az arra való terhelti értesítést csak 2021. december 8-án – azaz a nyilvános ülést követően egy nappal – vette kézhez. Ezzel elesett a nyilvános ülésen való személyes jelenlét jogától és a főügyészség indítványát sem ismerhette meg, ezért nem terjeszthette elő annak ismeretében a védekezését. Álláspontja szerint a nyilvános ülésen a terhelt jelenléte kötelező lett volna, mert a terhelt a jelenlét jogáról nem mondott le. A Be. 599. § (5) bekezdése pedig csak a szabályszerűen megidézett terhelt távollétében teszi lehetővé a nyilvános ülés megtartását, jelen esetben viszont a terhelt idézése nem volt szabályszerű.

[5] Az indítvány szerint a terhelt élethelyzetében az elsőfokú ítélet meghozatalát követően számos pozitív változás következett be, amit ekként nem tudott a másodfokú bíróság elé tárni. E körben a védő hivatkozott arra, hogy számos esetben adakozott a bűncselekmények áldozatainak kárenyhítésére létrehozott számlára és egy nagykanizsai állatmenhely számára, önkéntes indulatkezelési terápiát kezdeményezett, állandó munkát végzett és idős édesanyja ápolását is végzi. Csatolta az ezt alátámasztó iratokat is.

[6] A Legfőbb Ügyészség a BF.1098/2022/2. számú átiratában a védő felülvizsgálati indítványát nem tartotta alaposnak és a jogerős ítélet hatályában fenntartására tett indítványt.

[7] Indokolásában kiemelte, hogy a Zalaegerszegi Törvényszék az ügyben 2021. november 17-én intézkedett a nyilvános ülés 2021. december 7. napjára való kitűzéséről. Az erről szóló vádlotti értesítés első kézbesítési kísérletére 2021. november 19-én, a másodikra pedig 2021. november 26-án került sor. Végül a terhelt az értesítést 2021. december 8-án személyesen vette át.

[8] Kifejtette, hogy a fentiekre tekintettel jelen ügyben nincs szó kézbesítési fikcióról, mert a terhelt az értesítést személyesen vette át. Ezen nem változtat, hogy a postának nem csupán a második kézbesítési kísérletet követő öt munkanapig – jelen esetben 2021. december 3-ig – tartotta a hivatalos iratot a terhelt rendelkezésére, hanem tovább, ezért vehette át azt a terhelt személyesen 2021. december 8-án. Azonban az idézés akkor sem lett volna szabályszerű, ha a posta a jogszabály által előírt időpontban visszaküldi a hivatalos iratot a törvényszéknek, mert a második kézbesítési kísérletet követő ötödik munkanap és a nyilvános ülés határnapja között a szükséges nyolc napos tárgyalási időköz még nem telt el. Ezért a

Legfőbb Ügyészség osztotta a védői álláspontot annyiban, hogy a nyilvános ülésre a terhelt értesítése nem volt szabályszerű.

[9] Érdemben ugyanakkor arra utalt, hogy a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja szerinti eljárási szabálysértés – ami egyúttal a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja szerinti felülvizsgálati ok – csak akkor valósul meg, ha a tárgyalást (nyilvános ülést) olyan személy távollétében tartják meg, akinek a részvétele a törvény alapján kötelező. A másodfokú bíróság nyilvános ülésén a vádlott jelenléte nem kötelező, kivéve, ha a másodfokú bíróság a terheltet a bünteteskiszabási körülmények további tisztázása érdekében meghallgatja. Ennek eldöntése azonban a másodfokú bíróság kizárólagos jogköre. Hivatkozott a Kúria Bfv.I.1426/2021/11. számú végzése indokolásának [22] bekezdésére, miszerint „amennyiben (a másodfokú bíróság) a terhelt meghallgatását nem tartja szükségesnek, a nyilvános ülést a távollétében megtarthatja, ez esetben a terhelt jelenléte a nyilvános ülésen nem kötelező. A nyilvános ülés megtartásának ez esetben csak az a feltétele, hogy a nyilvános ülésről a terheltet a másodfokú bíróság szabályszerűen értesítse”.

[10] Jelen esetben a Zalaegerszegi Törvényszék a terhelt meghallgatását nem tartott szükségesnek. Ezt támasztja alá ítéletének indokolása is, mely szerint az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó enyhítő és súlyosító körülményeket hiánytalanul feltárta, azokat a másodfokú bíróságnak kiegészítenie vagy pontosítania nem kellett. Mindezzel pedig összhangban volt, hogy a másodfokú bíróság a nyilvános ülésre a terheltet nem idézte, hanem értesítette. Ekként a terhelt jelenléte a nyilvános ülésen nem volt kötelező.

[11] Ugyanakkor azt a Legfőbb Ügyészség nem vitatta, hogy a nyilvános ülésen a terhelt jelen lehetett volna és az arra való értesítése nem volt szabályszerű. Álláspontja szerint azonban a jelenléti jog megsértése nem esik egy tekintet alá a kötelező részvételre vonatkozó szabály megsértésével. A Be. meghatározza azokat az eseteket, amikor az adott eljárási résztvevő jelenléte a tárgyaláson (nyilvános ülésen) kötelező, a feltétlen eljárási szabálysértés pedig csak e rendelkezések megsértésével valósul meg. A másodfokú bíróság nyilvános ülésén a terhelt jelenléti jogának megsértése legfeljebb a Be. 609. § (1) bekezdése szerinti eljárási szabálysértés, amely azonban felülvizsgálatra nem ad okot.

[12] A Legfőbb Ügyészség átiratára a terhelt védője írásban tett észrevételt. Ebben indítványát változatlan tartalommal tartotta fenn. Hivatkozott arra, hogy a posta által a kézbesítés kapcsán megvalósított hiba nem eshet a terhelt terhére, a másodfokú bíróság pedig úgy tartotta meg a nyilvános ülést, hogy a kézbesítés szabályszerűségére vonatkozó információval nem rendelkezett. A Legfőbb Ügyészség sem vitatta, hogy a terhelt értesítése a nyilvános ülésre nem volt szabályszerű, ekként az eljárási cselekmény nem lett volna megtartható és éppen ez következik a Kúria Bfv.I.1426/2021/11. számú végzésének a Legfőbb Ügyészség által idézett részéből is.

[13] A védő álláspontja szerint nyilvánvalóan más megítélés alá esett volna, ha a terhelt tudott volna a nyilvános ülés időpontjáról és a saját döntése alapján nem jelent volna meg azon. Jelen esetben azonban nem ez a helyzet. A védő nem osztotta a Legfőbb Ügyészség azon álláspontját sem, miszerint mindez csak relatív eljárási szabálysértést valósított meg és utalt arra, hogy a másodfokú bíróság eljárásával nem csupán a terhelt jelenléti jogát korlátozta, de az ügyészi indítvány megismerése iránti és a felszólalási jogát is, ami miatt nem tudta a bíróság elé tárnai a személyi körülményeiben bekövetkezett jelentős változásokat.

[14] A Legfőbb Ügyészség átiratára a terhelt is írásbeli észrevételt tett. Ebben kiemelte, hogy a Kúria Bfv.I.1426/2021/11. számú végzése éppen azt tartalmazza, miszerint a nyilvános ülés megtartásának feltétele a terhelt szabályszerű értesítése, ami az esetében nem történt meg. Nem osztotta azt az ügyészi álláspontot, miszerint a jelenléti jog megsértése nem eshet egy tekintet alá azzal, amikor a bíróság kötelező részvétellel érintett személy jelenléte nélkül tartja meg a nyilvános ülést. A terhelt nem mondott le a részvétel jogáról, így azonban nem

ismerte meg a főügyészség álláspontját és nem tudta a bíróság elé tární az enyhítés iránti fellebbezését alátámasztó érveit. Ezért a terhelt is a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság új eljárás lefolytatására való utasítását kérte.

[15] **III.** A felülvizsgálati indítvány – az alábbiak szerint – nem alapos.

[16] Ugyanakkor előjáróban rögzíti a Kúria azt is, hogy a Legfőbb Ügyészség átiratában kifejtettekkel sem értett egyet. Az ügyészi álláspont szerint ugyanis a terhelt értesítésére jelen ügyben a nyilvános ülést megelőzően nem került sor, de azzal nem valósult meg feltétlen eljárási szabálysértés, míg a Kúria álláspontjának lényege, hogy a nyilvános ülés megtartása a terhelt értesítése nélkül feltétlen eljárási szabálysértés, ami kötelező hatályon kívül helyezést von maga után; jelen esetben azonban a terhelt értesítése megtörtént és emiatt nem valósult meg feltétlen eljárási szabálysértés.

[17] 1. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a értelmében kizárólag a bíróság jogerős üggyöntő határozata ellen, a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárási okokból vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényben meghatározott köre nem bővíthető, az ott meghatározottakon kívül más okból felülvizsgálatnak nincs helye.

[18] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja alapján valóban felülvizsgálati ok, ha a bíróság ítéletét a Be. 608. § (1) bekezdésében felsorolt eljárási szabálysértéssel hozza meg. Ez utóbbi törvényhely d) pontja ilyen eljárási szabálysértésként határozza meg, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező. A Be. 425. § (3) bekezdése szerint a nyilvános ülésre az e törvényben megállapított eltérésekkel a tárgyalásra vonatkozó rendelkezések az irányadók, ezért az eljárási szabálysértés akkor is megvalósul, ha a bíróság nyilvános ülést tart a törvény szerint azon részt venni köteles személy távollétében.

[19] Minderre tekintettel az indítvány a fenti felülvizsgálati oknak megfelel, ezért az alapján a felülvizsgálatnak helye van.

[20] 2. Az indítvány elbírálása szempontjából releváns további törvényi rendelkezések az alábbiak:

– a bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság azt idézi, akinek a jelenléte az eljárási cselekménynél kötelező, és azt értesíti, akinek a jelenléte nem kötelező, de azt a törvény lehetővé teszi [Be. 112. § (1) bekezdés],

– a bíróság eljárási cselekményei közül a tárgyaláson a terhelt jelenléte kötelező, ha a tárgyaláson való jelenlét jogáról a Be. 430. § (1) bekezdése szerint nem mondott le [Be. 428. § (1) bekezdés a) pont],

– a másodfokú bíróság a nyilvános ülésen a terheltet a büntetéskiszabási körülmények további tisztázása érdekében meghallgathatja [Be. 599. § (2) bekezdés b) pont]

– a nyilvános ülésen a terhelt jelenléte a Be. 599. § (2) bekezdés b) pontjában írt esetet kivéve nem kötelező [Be. 599. § (4) bekezdés], és

– a fellebbezés a szabályszerűen idézett vádlott távollétében akkor is elbíráható, ha a nyilvános ülés eredményeként megállapítható, hogy a meghallgatása nem szükséges [Be. 599. § (5) bekezdés].

[21] Mindezeket összevetve az alábbiak állapíthatók meg.

[22] Amikor a fellebbezés elbírálásának előkészítése során a másodfokú tanács elnöke az ügyet a Be. 596. § (2) bekezdése alapján nyilvános ülésre tűzi ki, a Be. 589. §-ára figyelemmel, a Be. 509. § (1) bekezdése szerinti eljárása során megvizsgálja, hogy a nyilvános ülésen előre láthatólag szükséges lesz-e a terhelt meghallgatása a büntetéskiszabási

körülmények további tisztázása érdekében; igenlő esetben a terheltet idézi, ellenkező esetben értesíti a nyilvános ülésről.

[23] Ha a másodfokú bíróság a nyilvános ülésre a terheltet idézte, az a távollétében csak akkor tartható meg, ha a nyilvános ülés eredményeként megállapítható, hogy a terhelt meghallgatása mégsem szükséges. Erre ugyanis a Be. 599. § (5) bekezdése kifejezetten lehetőséget ad, annak egyetlen további feltételeként a terhelt szabályszerű idézését jelöli meg.

[24] Amennyiben a terhelt értesítés ellenére marad távol a nyilvános ülésről, akkor külön törvényi rendelkezés nélkül, önmagában a Be. 112. § (1) bekezdése alapján is nyilvánvaló, hogy a nyilvános ülés megtartható, hiszen éppen azért került sor az értesítésére, mert a jelenléte – a Be. 599. § (4) bekezdése értelmében – nem kötelező. Ekként a jelen ügyben az a megválaszolandó kérdés, hogy ebben az esetben feltétele-e a nyilvános ülés megtartásának a terhelt szabályszerű értesítése, illetve eredményez-e eltérő jogi megítélést az értesítés teljes elmaradása és a megtörtént kézbesítés körében megvalósult esetleges más szabálysértés.

[25] Ennek megválaszolása kapcsán a Kúria elsőként arra utal, hogy a másodfokú bíróság nyilvános ülésére vonatkozóan a Be. 2021. január 1. napját megelőzően hatályban volt szövege a terhelt eljárási cselekményen való jelenléte kapcsán nem tartalmazott eltérő szabályt a Be. 425. § (3) bekezdésére tekintettel irányadó Be. 428. §-ához képest, azaz az kötelező volt. Ugyanakkor a Be. 599. § (5) bekezdése – a jelenleg hatályossal azonos szövegezéssel – lehetővé tette a nyilvános ülés megtartását a szabályszerűen idézett terhelt távollétében akkor, ha a nyilvános ülés eredményeként megállapítható, hogy a meghallgatása nem szükséges.

[26] Ekként – mivel a terhelt jelenléte főszabályként kötelező volt – a terheltet a nyilvános ülésre minden esetben idézni kellett. Ebből az következik, hogy a szabályszerű idézés megtörténte minden esetben feltétele volt a nyilvános ülés terhelt távollétében való megtartásának és a Kúria gyakorlata is ennek megfelelően alakult [Kúria Bfv.III.197/2021/8., Bfv.I.387/2020/7. (BH 2020.292.), Bfv.I.1294/2020/13., Bfv.III.1367/2013/6. (BH 2015.152.)]. Ugyanakkor a Be. 599. § (5) bekezdése minden esetben lehetővé tette, hogy – ha a terhelt meghallgatására nem volt szükség – a másodfokú bíróság a nyilvános ülést megtartsa és be is fejezze az idézés ellenére távolmaradt terhelt jelenléte nélkül is.

[27] A büntetőeljárásról szóló törvény és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2020. évi XLIII. törvény 222. §-a 2021. január 1-i hatállyal módosította a Be. 599. § (4) bekezdését annyiban, hogy rögzítette, miszerint a nyilvános ülésen a terhelt jelenléte – ha meghallgatása nem szükséges – nem kötelező. Ezzel további önálló kivételt határozott meg a Be. 428. § (1) bekezdésének főszabálya alól, ami külön törvényi rendelkezés nélkül, önmagában a Be. 112. § (1) bekezdéséből adódóan vonja maga után, hogy ilyen esetben a terheltet a nyilvános ülésre nem idézni, hanem értesíteni kell.

[28] Ehhez képest a törvény – értelemszerűen – nem mondja ki külön, hogy a nyilvános ülés megtartásának a terhelt távollétében feltétele a terhelt szabályszerű értesítése, ez azonban szintén adódik a Be. 112. § (1) bekezdéséből, egyúttal alapfeltétele a Be. 39. § (1) bekezdés h) pontja szerinti terhelti jog gyakorlásának és ekként a tisztességes eljáráshoz való jognak is lényeges eleme. Ellenkező álláspont oda vezetne, hogy akár a terhelt értesítésének teljes mellőzésével, kötelező védői eljárást nem igénylő ügyben pedig lényegében bárki idézése vagy értesítése nélkül hozhatna a bíróság „nyilvános ülésen” ügydöntő határozatot.

[29] Ennek megfelelően a Kúria a Bfv.I.1426/2021/11. számú határozatában rögzítette, hogy – amint azt a Legfőbb Ügyészség is idézte átiratában – a nyilvános ülés megtartásának a jelenleg hatályos jogszabályi környezetben is feltétele, hogy a másodfokú bíróság a nyilvános ülésről a terheltet szabályszerűen értesítse. A nyilvános ülés megtartása a terhelt távollétében tehát szabályszerű értesítés hiányában akkor is kötelezően hatályon kívül helyezéshez vezető

feltétlen eljárási szabálysértés, ha a terhelt meghallgatása a nyilvános ülésen nem szükséges. Csak ez biztosítja ugyanis, hogy a terhelt a jelenléti jogának gyakorlásáról érdemben dönthessen.

[30] Jelen esetben azonban – ha nem is mindenben szabályszerűen, de – a terhelt értesítése a nyilvános ülést megelőzően, az alábbiak szerint megtörtént.

[31] Ahogy azt a Legfőbb Ügyészség is vázolta átiratában, a Zalaegerszegi Törvényszék a 2021. december 7. napjára kitűzött nyilvános ülésre postai úton rendelte értesíteni a terheltet; az értesítés első kézbesítési kísérletére 2021. november 19-én, a másodikra pedig 2021. november 26-án került sor.

[32] A postai szolgáltatások nyújtásának és a hivatalos iratokkal kapcsolatos postai szolgáltatás részletes szabályairól, valamint a postai szolgáltatók általános szerződési feltételeiről és a postai szolgáltatásból kizárt vagy feltételesen szállítható küldeményekről 335/2012. (XII. 4.) Korm. rendelet 31. §-a hivatalos iratok kézbesítése kapcsán az alábbi, a jelen ügyben releváns rendelkezéseket tartalmazza:

– amennyiben az első kézbesítési kísérlet nem vezetett eredményre – kivéve, ha az átvételt a címzett megtagadta, vagy a postai szolgáltató a 26. § (3) bekezdése szerinti kézbesítést érintő információval rendelkezik –, a postai szolgáltató a hivatalos irat érkezéséről és a sikertelen kézbesítési kísérletről a címzett részére a (3) bekezdésben meghatározott adattartalommal bíró értesítőt hagy hátra, a hivatalos iratot az értesítőn megjelölt kézbesítési ponton a címzett vagy egyéb jogosult átvevő rendelkezésére tartja, és a kézbesítést a sikertelen kézbesítés napját követő ötödik munkanapon újból megkísérli [(1) bekezdés],

– a második kézbesítési kísérlet sikertelensége esetén a postai szolgáltató a címzett részére a (3) bekezdésben meghatározott adattartalommal bíró értesítőt hagy hátra, a hivatalos iratot az értesítőn megjelölt kézbesítési ponton a második kézbesítési kísérlet napját követő öt munkanapig a címzett vagy egyéb jogosult átvevő rendelkezésére tartja [(2) bekezdés],

– a második értesítőben megjelölt átvételi határidő eredménytelen elteltét követő munkanapon a postai szolgáltató a hivatalos iratot a tértivevényen vagy az annak megfelelő elektronikus dokumentumon feltüntetendő „nem kereste” jelzéssel a feladónak visszaküldi [(4) bekezdés].

[33] Ehhez kapcsolódóan a Be. 132. § (2) bekezdés b) pontja pedig úgy rendelkezik, hogy a postai úton kézbesítendő ügyiratot szabályszerűen kézbesítettnek kell tekinteni a kézbesítés második megkísérlésének napját követő ötödik munkanapon, ha a kézbesítés azért volt eredménytelen, mert a címzett vagy helyette a jogszabály szerint átvételre jogosult más személy az ügyiratot nem vette át, ezért az „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza.

[34] A kézbesítés joghatásai ugyanakkor nem a tértivevény visszaérkezéséhez, hanem – figyelemmel az Alaptörvény 28. cikkére is – a tényleges, igazolható kézbesítés időpontjához, jelen esetben a második igazolt kézbesítési kísérletet követő ötödik munkanap elteltéhez kötődnek. Ezzel (a kétszeri kézbesítési kísérlettel és a további öt napi rendelkezésre tartással) ugyanis a postai szolgáltató megtett mindent, amit a jogszabály előír annak érdekében, hogy a hivatalos iratot a címzetthez juttassa. A tértivevény visszaérkezése csupán a bíróság arról való információszerzésének – korábban az egyetlen, jelenleg az egyik lehetséges – formája, ez az információ pedig jelenleg rendelkezésre áll.

[35] A fentiekre tekintettel a jelen esetben a második kézbesítési kísérletet követő ötödik munkanap 2021. december 3. napja volt. E nappal a küldemény a Be. 132. § (2) bekezdés b) pontja szerint kézbesítetté vált, azt követően a posta újabb szabályszerű kézbesítését már nem teljesíthetett volna és az ahhoz fűződő jogkövetkezmények sem köthetők az olyan időpontban történt kézbesítéshez, amikor a postai szolgáltatónak már vissza kellett volna küldenie az értesítést a bíróságnak „nem kereste” jelzéssel. A védő a Legfőbb Ügyészség átiratára tett észrevételében helyesen utalt arra, hogy a postai szolgáltató mulasztása nem

eshet a terhelt terhére, ugyanakkor a szabálytalan eljárása a terhelt javára sem keletkeztethet jogot.

[36] Jelen esetben tehát a terhelt értesítésére a Be. 132. § (2) bekezdés b) pontja alapján a másodfokú bíróság nyilvános üléséről 2021. december 3. napján, a 2021. december 7-ére kitűzött nyilvános ülést megelőzően sor került.

[37] Ebből következik az is, hogy ugyancsak kézbesítettnek kell tekinteni a másodfokú bíróság mellett működő ügyészség indítványát, bár a Be. 596. § (1) bekezdés c) pontjának megsértése egyébként sem jelentene felülvizsgálati okot.

[38] Kétségtelen ugyanakkor, hogy a Be. 589. §-a értelmében, eltérő rendelkezés hiányában a másodfokú bíróság nyilvános ülésére is irányadó a Be. 510. § (6) bekezdésében írt azon szabály, miszerint az értesítést olyan időben kell kiadni, hogy a kézbesítése legalább nyolc nappal a tárgyalás előtt megtörténjen. Jelen esetben ez nem valósult meg.

[39] A Kúria azonban már számos határozatában rámutatott arra, hogy az ún. tárgyalási időköz megsértése még terhelti idézés esetén sem felülvizsgálati ok (Bfv.II.1519/2015/7., Bfv.III.144/2017/5., Bfv.II.1319/2017/2., Bfv.II.518/2018/8., Bfv.II.973/2018/7., Bfv.III.1.567/2018/5., Bfv.II.971/2020/4., Bfv.III.27/2021/17.). Értelemszerűen irányadó ez a terhelti értesítésre is, amelyre nézve a hivatkozott törvényhely – szemben az idézésre vonatkozó Be. 510. § (5) bekezdésével – nem is a kézbesítés, hanem a kézbesítés iránti intézkedés elvárható, hozzávetőleges időpontjára határoz meg szabályt. Ekként annak megsértése legfeljebb a Be. 609. § (1) bekezdése szerinti, ún. relatív eljárási szabálysértés lehet, ami – mivel az a Be. 649. § (2) bekezdésében írt taxatív felsorolásban nem szerepel – felülvizsgálat tárgya nem lehet.

[40] Az indítvány kapcsán rámutat a Kúria arra is, hogy annak elbírálása kapcsán a terhelt nyilvános ülésen való személyes részvétele iránti igényét alátámasztó indokai közömbösek. Amennyiben a bíróság a tárgyalást (nyilvános ülést) olyan személy távollétében tartja meg, akinek a részvétele a törvény alapján kötelező, az a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja szerinti ún. feltétlen eljárási szabálysértés, azaz megvalósulása esetén minden további mérlegelés nélkül a határozat kötelező hatályon kívül helyezését vonja maga után; amennyiben azonban a távolmaradt személy részvétele – mint jelen esetben – nem volt kötelező, úgy nem lehet felülvizsgálat tárgya, hogy a terhelt személyes részvétele vezethetett volna-e a terhelte kedvezőbb határozat meghozatalához.

[41] Végül megjegyzi a Kúria, hogy jelen döntése nem ellentétes a Bfv.II.887/2016/10. számú végzésével, melynek indokolása szerint a másodfokú nyilvános ülés megtarthatóságának előfeltétele az idézés szabályszerűsége, ami postai kézbesítés esetében kézbesítési bizonyítvány (tértivevény) alapján állapítható meg; amennyiben a kézbesítési bizonyítvány (tértivevény) hiányzik, nem állapítható meg már a kézbesítés ténye sem, s ily formán a szabályszerűség eszik.

[42] Jelen esetben ugyanis eltérő perjogi helyzetet eredményez, hogy a kézbesítési bizonyítvány a másodfokú bíróságnak ugyan nem, de a Kúriának már a rendelkezésére állt, ekként az értesítés – a másodfokú nyilvános ülés előtt történt – kézbesítésének ténye és időpontja egyértelműen megállapíthatóvá vált. További eltérés, hogy az említett határozat meghozatala óta a hivatalos irat kézbesítése a Magyar Posta honlapján elektronikus úton nyomon követhetővé vált, ekként a kézbesítés megtörténte és szabályszerűsége immáron nem csupán a kézbesítési bizonyítvány visszaérkezése után ítéltető meg.

[43] Mindezek alapján a Kúria – miután nem észlelt olyan egyéb eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatot a Be. 660. § (1) bekezdésének főszabálya szerinti tanácsulésen, a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában

fenntartotta. A Kúria a felülvizsgálati eljárásban – a Kúria elnöke számára a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 10. § (2) bekezdésében biztosított felhatalmazás alapján, a Kúria ügyelosztási rendjének IV.6. pontjában írt rendelkezés nyomán – öttagú tanácsban járt el.

[44] IV. A végzés ellen a Be. 6. § (4) bekezdése alapján nincs helye fellebbezésnek; felülvizsgálatát a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont második fordulata zárja ki.

[45] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 656. § (4) bekezdése pedig akként rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételtén vagy más jogosult által azonos tartalommal előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2023. január 12.

Dr. Harangozó Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Somogyi Gábor s.k. előadó bíró, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Metzing Márton s.k. bíró, Dr. Boros Tibor s.k. bíró